

Datum	Diariern
2021-06-10	KST 2021/108
Ert datum	Ert diariern
2021-03-16	Ju2021/01200

Justitiedepartementet

Föreningsfrihet och terroristorganisationer (SOU 2021:15)

Kammarrätten tillstyrker förslaget i delbetänkandet. Utifrån de aspekter som domstolen har att beakta förs följande synpunkter fram.

Kammarrätten instämmer i delbetänkandets slutsats att den nuvarande regleringen av föreningsfriheten i 2 kap. regeringsformen omfattar även sammanslutningar som ägnar sig åt terrorism. För att på ett heltäckande och effektivt sätt begränsa rätten att delta i sammanslutningar som ägnar sig åt terrorism krävs det därför en ändring i regeringsformen.

En begränsning av enskildas fri- och rättigheter bör föregås av noggranna överväganden. I delbetänkandet dras slutsatsen att de skäl som läggs fram för att införa möjligheten att begränsa föreningsfriheten är påtagligt starkare än de argument som kan anföras emot en sådan ordning. Även om förslaget rent lagtekniskt innebär en begränsning av enskildas fri- och rättigheter blir inte nödvändigtvis den sammantagna effekten att samhället blir mindre fritt. Terrorism utgör i sig ett hot mot det öppna samhället och de fri- och rättigheter som enskilda åtnjuter. Den föreslagna möjligheten att begränsa föreningsfriheten kan, beroende på hur framtida lagstiftning med stöd av denna möjlighet utformas och tillämpas, alltså i förlängningen ha positiva effekter på enskildas fri- och rättigheter. Sådana aggregerade konsekvenser har dock inte analyserats i delbetänkandet.

I delbetänkandet föreslås att begreppet terrorism tas in i grundlagstexten. Detta kan medföra gränsdragningsproblem och som exempel nämns den bristande samsynen på hur s.k. befrielseörelsers verksamheter ska bedömas. Det är av stor vikt att begränsningar av de fri- och rättigheter som uppställs i 2 kap.

Postadress
Box 2302
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 5

Telefon
08-561 690 00

E-post: kammarrattenistockholm@dom.se

Internet: www.kammarrattenistockholm.domstol.se

regeringsformen är tydliga och förutsebara. Även om begreppet terrorism är omdiskuterat finns det i dag ett flertal juridiska dokument om terrorism både på internationell nivå, inom FN och EU, och inom svensk rätt. Enligt kammarrättens mening ringar dessa rättsliga dokument tillsammans in de grundläggande karaktärsdragen för verksamheter och handlingar som utgör terrorism på ett sätt som är godtagbart med hänsyn till kravet på förutsebarhet. Det bör dock noteras att när ett rättsligt begrepp inte är fullständigt definierat ger det större tolkningsutrymme för de domstolar som har att pröva mål där begreppet aktualiseras.

Detta yttrande har beslutats av kammarrättspresidenten Stefan Holgersson med administrativa föredraganden Tomas Lif som föredragande. I handläggningen har också kanslichefen Heléne Lövung och administrativa fiskalen Matilda Ericson deltagit.

Stefan Holgersson

Tomas Lif

Kopia till

Övriga kammarrätter
Hovrätterna
Förvaltningsrätterna under Kammarrätten i Stockholm
Justitiedepartementet, expeditionschefen och enheten DOM
Domstolsverket
Kammarrättens intranät
Tidningarnas telegrambyrå